

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 17. maja 1930.

Štev. 20.

Vprašanje znižanja obrestne mere.

Po informacijah »Jugoslovanskega Lloyd« se v kratkem času sestane zopet plenum Saveza denarnih zavodov, da razpravlja o znižanju obrestne mere v zvezi z nameravanim zvišanjem diskontne mere naše Narodne banke, ki bo po eni verziji znižan od 6% na 5,5%, za sezonske kredite za celo na 4%.

Finančni krogi zagovarjajo našo, razmeroma zelo visoko diskontno mero, ki seveda že sedaj ni v nikakem skladu z veliko višjim privatnim diskontom, še manj pa z obrestno mero trgovskih kreditov, ki je še veliko višja in se giba danes — brez drugih provizijskih in manipulacijskih pristojbin v višini 13—15%. Postranske dajatve pa v nekaterih slučajih niso ravno neznatne, kot smo bili tega vajeni v predvojni dobi, marveč neredko celo dosegajo obrestno mero.

Neštetokrat smo že poudarili, da je previsoka obrestna mera za kredite največja ovira za našo trgovino, ki je z malimi izjemami vezana na izposojila. Ravno tako previsoka obrestna mera kreditov ne daje možnosti razvitja naši domači industriji in obrti, ker jima odvzema možnost rentabilnosti vloženega — izposojenega — kapitala sprimo konkurenčnih cen inozemstva, kjer je obrestna mera veliko nižja.

Razmieroma visoka diskontna stopa Narodne banke se zagovarja od strani bančnikov, češ, da bi znižanje pomenilo izgubo zvez z domačim denarnim trgovom, dasiravno je tudi laiku jasno, da

je cenejši denar lažje plasirati tudi na kratkoročne kredite.

Trditev, da je v inozemstvu povod znižanja oficijelne diskontne mere preobilica likvidnega denarja, je popolnoma resnična. — Vendar to dejstvo ne upravičuje naše visoke obrestne mere, marveč govori proti njej, ker je jasno, da nakopičeni likvidni denar išče zaposlitve v manj kapitalističnih krajih in si bo nedvomno poiskal tudi pot k nam, kar bo omogočilo cenejšo nabavo kreditov, dvig rentabilnosti in z njo konkurenčne možnosti naše trgovine, obrti, industrije in poljedelstva, obenem pa prisilili tudi naše denarne zavode k znižanju obrestne mere.

Na drugi strani pa je cenenemu inozemskemu kapitalu dana možnost, izkoristiti naša naravna bogastva pri ustanavljanju raznih podjetij, vsled česar preide dobiček zopet v inozemstvo na našo lastno škodo.

Poudarili smo že večkrat, da je napetost med obrestno mero za naložbe in kreditno obrestno mero za nas previsoka, in jo ne upravičujejo tudi visoke davčne obremenitve, kar dokazujejo zlasti letni računski zaključki. Vključno temu pa hoče plenum Saveza denarnih zavodov razpravljati o znižanju obrestne mere za — naložbe, ker je potrebna postopati z vložniki z vsemi merami opreza.

Ker »o vprašanju obrestne mere« za posojila ni bilo mogoče ustvariti kartečne enotnosti, je to znak, da se še vedno ne bližamo zaželeni regulaciji

glede napetosti kreditne in vložne obrestne mere, marveč se bo vsled znižanja obrestne mere za vloge ta napetost še povečala.

Pol tem poloficijnem članku znaša sedanja napetost med obema obrestni-

ma merama povprečno skoraj 10%, do čim je predvojna napetost znašala 1 in pol do največ 2 in pol odstotka.

Kam pridemo, če se to stanje ne izboljša v prav kratkem času, kamo li, da bi se napetost še povečala?!

Izposojilo ali družabnik?

Nadaljevanje članka iz 19. številke.

Predno pa se odločimo, uresničiti naš načrt potom ustanovitve trgovske družbe, moramo dobro premisliti, katera oblika trgovske družbe bi bila najbolj prikladna. Ne smemo se prepustiti, samo slučaju, ki nam mogoče trenutno daje samo eno, lahko dosegljivo izbiro. Mogoče obstoje tudi drugi načini, ki se nam zdijo za enkrat neizvedljivi, a bi jih s primernimi ukrepi morda vendarle dosegli.

Glavno je, da nam zamišljena trgovska družba nudi potrebno gotovino za ustanovitev podjetja, nič manj važno pa ni presojanje naših bodočih odnošajev nasproti nameravani družbi in položaja, ki ga želimo zavzemati v bodočem podjetju.

Brez denarja ni nič, a denar zopet ni vse!

Pred pričetkom akcije za ustanovitev trgovske družbe zaradi preskrbe potrebnih denarnih sredstev za uresničenje zasnovanega podjetja, moramo upoštevati tudi dejstvo, da zahtevajo bodoči udeleženci od podjetja dvoje: 1. varnost za svoj uloženi dnar in 2. dobiček.

Varnost za vloženi dnar je že z ozirom na to, da smo poskušali uresničiti zasnovo potom najema posojila, kar se nam je ravno zaradi pomanjkanja garancije ponesrečilo, precej problematična, dasiravno se nam včasih dozdeva, da so bile zahteve denarnih zavodov za garancijo pretirane. Ker tedaj ne razpolagamo s stvarno garancijo, ki bi zadovoljila denarne zavode, običajno tudi bodočim družabnikom ne moremo nuditi več, in tudi njihove zahteve po varnosti za vloženi denar niso nič manjše od bančnih.

Garancija mora tedaj ležati predvsem v resnosti in sigurni rentabilnosti pod-

jetja ter v značaju in poštenju ter zmožnosti zasnove, ki mu pribore toliko osebnega ugleda, da že v tem samem leži jamstvo za varnost in prospeh. Vedno nam je lažje prepričati znance o stvarni vrednosti jamstva, zapopadene ga v gotovosti prospeha bodočega podjetja in v jamstvu osebnega poštenja ter zmožnosti in si na ta način pridobiti potrebno zaupanje.

Ako nimamo znancev, ki bi razpolagali in bili voljni vložiti potrebna denarna sredstva, se moramo pač obrniti na druge osebe. Pridobitev zaupanja v osebo in zasnovo je v tem slučaju še veliko težja ter si moramo glede dokaza o osebnem poštenju in zmožnosti preskrbeti potom spričeval in osebnih priporočil (referenc) uglednih in vplivnih ljudi, katere moramo za priporočilo pri vsakem posameznem slučaju zaprositi.

Najboljša garancija nasproti znanim, kakor znanim udeležnikom podjetja pa je: očitvidna rentabilnost podjetja. Da to dokažemo, smo prisiljeni, predložiti ideje in načrte ter proračune o zasnovi, kar nas spravlja v kočljiv položaj nevarnosti, da izdamo osnutke naše zamisli osebam, ki se zamorejo okoristiti s sadovi našega truda in produkti našega uma.

Proti takim možnostim se moramo varovati predvsem s tem, da v razkritju načrtov zamolčimo ali prikritujemo vse, kar za garancijo samo kot tako nima posebnih vrednosti, a je za uspevanje podjetja bistvene važnosti. Takih malenkosti je, pri vsakem podjetju mnogo; treba je poiskati samo prave.

Previdnost pa nam narekuje, da nasproti kandidatom v početku ne razkrijemo nič bistvenega, marveč samo povemo o domisleku, ki bi ob gotovem vložku prinašal velik dobiček. Šele po-

tem, ko smo od njega dobili zagotovilo, da je pripravljen udeležiti se s primer- nim vložkom, zahtevamo od njega pis- menno obvezo, da se z našim zasnutkom za gotovo daljšo dobo ne bo okoristil, niti ne bo izdal načrtov kaki tretji osebi. Obenem se mora pismeno zavezati, da v slučaju dokazanega izkoriščanja naših načrtov, ali izdaje istih kaki tretji osebi plača nam gotovo odškodnino. Izkušnja nas uči, da se tudi s takimi izjavami nikdar ne moremo dovolj zavarovati, zlasti kar se tiče raznih tretjih oseb, ker nam je tu vedno težko najti dokaze, ki bi zadoščali sodišču v slučaju odškod- ninske tožbe. Prav zato pa moramo tu previdnost podvojiti in obenem pri- znati bodočemu družabniku, da mu prav iz tega razloga zamolčimo nekatere dele načrtov. Ako gre za nove iznajdbe, je zavarovanje tajnosti potem patentiranja izuma mnogo lažje kot pri trgovskih ali industrijskih zasnovah, ki odvisi po navadi samo od dobre ideje.

Važna je tudi izbira primerne oblike trgovske družbe ter je odvisna tako od značaja podjetja, kakor od naših in dru- žabnikovih želj in zahtev.

Ako gre za izvršitev manjšega in kratkotrajnejšega podjetja, se odločimo za obliko konzorcija, ker je konzorcijal- na pogodba in ustanovitev vezana z razmeroma najmanjšimi stroški in tudi prenehanje v slučaju, da je bilo pod- jetje osnovano samo za določeno dobo.

Ustanovitev javne trgovske družbe, pri kateri jamčijo vsi člani poleg vlo- ženega deleža tudi z vsem svojim pre- moženjem, je primerna samo tedaj, ako zasnovano podjetje potrebuje velikega kredita in obratnega kapitala ter je po- leg tega glavno opravilo vseh udeleženi- nih družabnikov. Za izvedbo manjših zasnov ta oblika ne prihaja v poštev in je vsled jamstva s celim premože- njem vseh udeležencev tudi precej ne- okretna, na vsak način pa zelo nepri- ljubljena v trgovskih krogih, ker tako- rekoč neločljivo veže usodo in samostoj- nost družabnikov.

Bolj primerna je oblika komanditne družbe, pri kateri jamči samo eden ali več udeležencev s celim svojim premo- ženjem, ostali pa samo z vloženim ka- pitalom. Ustanovitev komanditne druž-

be pod imenom zasnovatelja (če tudi brez premoženja) je priporočljiva zlasti tedaj, ako bodoče podjetje ne bo nave- zano na zunanji kredit, marveč je vsa potrebna glavnica založena od tihih družabnikov, ki jamčijo za družbo samo z vloženimi zneski.

Najobičajnejša oblika pa so družbe z omejeno zavezo, pri katerih jamčijo vsi družabniki samo z vloženimi zneski. Primerna pa seveda samo za podjetja, ki ne bodo vezana na zunanji kredit, zlasti ako družba nima drugih garan- cijskih možnosti (hipoteke etc).

Pri sestavljanju pogodb za ustanovi- tev vseh teh podjetij moramo točno do- ločiti vloške posameznika njihov delež na dobičku in pravni položaj posameznih družabnikov.

Zadružna oblika podjetja je za pra- vilno izkoriščenje trgovske zasnove manj primerna, ker ne daje zasnovatelju in tudi ne zadružnikom možnosti dobička, razen ako ni vezana ustanovitev zadru- ge s kako dobro službo. Nasprotno pa imajo lahko zadružniki (zlasti obrtniki) koristi od zadrug, ki jih ustanove za skupno nabavo surovin, ali za nabavo in uporabo raznih strojev etc. Kreditna moč zadruga na zunaj odvisi predvsem od oblike jamstva članov ter imajo za- druge z neomejenim jamstvom, pri ka- terih jamčijo vsi člani z vsem svojim premoženjem, tem več kredita, čim več članov imajo. Zdruga z omejenim jam- stvom pa morajo vsled pomanjkanja zu- nanjega kredita določiti višje deleže, da zberejo potrebni obratni kapital po- tom njih

Velika podjetja so ustanovljena po- tom delniških družb, kar pa je poglavje zase, in je za izpeljavo manjših, ter srednjevelikih podjetij nepriporočljivo.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico, PROJA!*

ERJAVEC FRANC
 8033A trgovina usnja
Ljubljana, Stari trg št. 11a

Motvoz Grosuplje.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Kalkulacijska knjiga.

Važen statističen pomoček je tudi kalkulacijska knjiga, v katero vpisujemo kalkulacijo posameznih predmetov naše trgovine. Ta knjiga naj predstavlja nekak cenik, zato mora biti urejena tako, da vsako zaželeno postavko hitro najdemo.

Da to dosežemo, jo vodimo po načelu za vodstvo blagovne knjige tako, da jo razdelimo z ozirom na vrsto kalkulirane blaga najprej v oddelke, potem v skupine in končno v vrste in kvalitete za posamezno blago oziroma predmete.

Kalkulacijska knjiga je lahko nečrtana in vpisujemo vanjo samo glavne rezultate kalkulacije.

Ako vodimo blagovno knjigo po načelu, da kot nabavno ceno vedno vpišemo našo pravo lastno ceno (str. 259 in 260), lahko kalkulacijska knjiga odpade, sicer pa jo moramo voditi, da si na ta način prihranimo mnogo nepotrebne iskanja in dvojnega ali celo deseterega dela, ki ga moramo sicer v danem slučaju žrtvovati iskanju, primerjavi in računanju, največkrat poleg tega z manjšim uspehom in manj pravilnim rezultatom kot ga dosežemo z rednim vodstvom kalkulacijske knjige.

Istočasno pa je vodstvo kalkulacijske knjige s svojimi statističnimi podatki glede cen vsakemu trgovcu poučno sredstvo, nudeče mu pregled nad gibanjem cen, zlasti ako zasleduje obenem splošni trgovski položaj potom strokovnega časopisja, ker mu daje možnost ugotoviti vzroke naraščanja ali padanja cen gotovega blaga in ga mnogokrat usposobi celo s precejšnjo točnostjo predvidevati gibanje cen že vnaprej na podlagi proučevanja zbranega kalkulacijskega materiala.

Tudi za vodstvo kalkulacije je priporočljivejši kartotečni sistem, ker zamoremo po potrebi vlagati vedno nove liste. S posebnim uspehom se lahko poslužujemo v ta namen zlasti abecedarnih urejevalcev za pisma (Briefordner), ki so razmeroma poceni, liste pa vlagamo sami in mesto abecedarnega registra za-

znamujemo na robovih oddelke, skupine itd. Po potrebi dodamo še poseben registerski list, v katerem zabeležujemo po vrstnem redu oddelke, skupine itd.

Kalkulacijska knjiga spada k tajnostim trgovca ter moramo paziti, da nepoklicani nimajo vpogleda vanjo.

Ponekod se prakticira kalkulacija tako, da jo izvršujejo kar na prejetih računih, kar pa ni priporočljivo in je tudi precej nepregledno.

Izvršilna knjiga.

Izkušnja nas uči, da se tudi na najbolj-ši človeški spomin ne moremo nikdar popolnoma zanesiti. To tem manj, čim več je skrbi in dolžnosti združenih v eni sami glavi. Zato si pomagamo s tem, da vodimo pri obširnih poslih posebno knjigo, v katero zaporedoma vpisujemo vsa opravila, ki jih moramo izvršiti. Tako knjigo imenujemo: «izvršilna knjiga».

Tudi tu ni potrebna kaka posebna razdelitev po stolpcih; zadostuje nam debelejši, črtan zvezek, ki ga vodimo kronološko (časovno) po vzorcu vodstva različnih zapisnikov. Na robu vsakega lista potegnemo navpično črto ter s tem oddelimo kako petino prostora za vpisovanje in kratek opis izvršitve poleg zabeleženega opravila.

V to knjigo zaporedoma vpisujemo vsa prejeta naročila, opravila, ki jih moramo izvršiti, referate naših uslužbencev, radi katerih moramo kaj ukreniti, manjkajoče blago, ki ga moramo naročiti, zapadle račune, ki jih moramo iztirjati ali pa plačati, tožbe in razpisane naroke itd.

Ko smo kako opravilo izvršili, zabeležimo to v predeljenem prostoru s kratkim opisom izvršitve. Dobro nam služi tudi beležni koledar, na katerega zaznamujemo poleg odgovarjajočega datuma že naprej opravilo, ki ga imamo ta dan izvršiti. Zlasti moramo v tak koledar zaznamovati zapadlosti različnih menic in računov, da ne pridemo v zadrego. Za važnejša opravila, ki jih imamo izvršiti kdaj pozneje in smo jih vpisali v izvršilno knjigo, zaznamujemo v beležni koledar samo stran izvršilne knjige.

Redno vodstvo izvršilne knjige nam omogoča smotreno razdelitev dela in je nekak delovni načrt za daljšo dobo naprej. Tudi to delo ne vzame mnogo časa, a se nam bogato poplača, zlasti ako dnevno posvetimo nekaj trenutkov pregledu neizvršenih opravil.

Opravljeni zapisnik.

Ta knjiga je imela pred uvedbo kopirnih registratur za korespondenco velik pomen. Spričo sedanjih sistemov s kopijami pa izgublja ta svoj pomen vedno bolj.

Ako vodimo korespondenco po modernih načelih in imamo uvedeno izvršilno knjigo, ki se — izvzemši dnevno korespondenco — nanaša na vsa poslovna opravila, je vodstvo opravljenega zapisnika nepotrebno.

V slučaju pa da želimo voditi opravljeni zapisnik samo za korespondenco kot pomoček za hitrejši pregled in evidenco nerešenih došlih ali odposlanih dopisov, jo lahko vodimo po istem načinu kot izvršilno knjigo.

Kalkulacijska in izvršilna knjiga ne spadata strogo v knjigovodstvo ter mu služita samo kot pomoček za gotove knjižbe. Obe knjigi sta običajno pri večjih obratih pridržani glavnemu vodstvu ter dobiva knjigovodstvo samo one podatke iz obeh knjig, ki se nanj nanašajo, ali pa so mu potrebni za izvršitev nekaterih vpisov.

Opravljeni zapisnik spada praviloma pri ločenih oddelkih za knjigovodstvo in korespondenco v korespondenčni oddelk.

Knjiga izdanih računov.

Pri velikih podjetjih, kjer je za izstavljanje računov odrejen poseben oddelk, se vodi navadno knjiga izdanih računov, ki služi kot baaz za sumaričen vpis dnevnih izdanih računov v prima-noto.

Novejši sistemi dvojnih ali celo trojnih kopij računov, od katerih po eno priložimo aktu odjemalca in druga služi za vpis v primanoto ter obenem za njeno prilogo ter eventualno tretja še za prilogo k blagovni knjigi, pa so vzeli knjigi izdanih računov njen glavni pomen, ker imamo vse te podatke itak zbrane potom prima-note v glavnih knjigah. Ker je s

kopijami doseženo isto, je vodstvo knjige izdanih računov zlasti pri manjšem prometu odveč, pa tudi pri velikih podjetjih takorekoč delo zastonj.

Knjiga inventarja.

Dasiravno obstoje po doslej opisanem načinu knjigovodstva sezname inventarja že iz otvoritvene bilance in — kot bomo videli še posebej — v računu inventarja v glavni knjigi, je vendar tudi pri manjših podjetjih čisto priporočljivo voditi to pomožno knjigo, zlasti, ker je nje vodstvo enostavno in ne prežamudno.

Manjšim obratom, zlasti onim, ki nimajo mnogo premičnega inventarja, zadostuje, da vodijo inventar v glavni knjigi, in moramo v tem slučaju voditi v glavni knjigi inventar po posameznih komadih, po istem navodilu, kot je predpisano za vodstvo ločene knjige inventarja.

Za vodstvo inventarne knjige se poslužujemo običajnega obrazca z dvema denarnima stolpcema za debet (obremenitev, nakupe itd.) ter za kredit (odpise, dobropise, odprodaje itd.).

Ako smo otvorili inventarno knjigo na podlagi otvoritvene bilance, vpišemo v prvi stolpec datum otvoritvene bilance, v drugi stolpec za tekočo številko zabeležimo znak »B.« (bilanca), v stolpcu »Predmet« označimo vsak del inventarja posebej, n. pr.: 1 pisalna miza, 1 decim. tehtnica, 4 stoli, 2 polici itd. V četrti stolpec (pri prima-noti »znak«) zapišemo ceno posameznega predmeta ter v debetni denarni stolpec zaznamujemo vrednost (ako je v isti vrsti več enakih predmetov, skupno vrednost) v stolpcu »Predmet« opisanih predmetov, seveda z ono vrednostjo, ki nam jo prikazuje ob otvoritveni bilanci napravljeni seznam inventarja.

Kasnejše nakupe inventarja prenašamo iz prima-note, ako smo v njo knjižili nabavljene komade inventarja ločeno za posamezne enovrstne predmete z enako nabavno ceno. Ako pa smo nakupili več različnih predmetov, in je vpis nabave v prima-noti izveden sumarično (za vrednost vseh istočasno nabavljenih predmetov skupno), moramo za datumom in številko iz prima-note

izpisati iz fakture, katero smo dobili za nakupljeni inventar, vse nakupljene predmete ločeno po posameznih komadih (ako je več enakih komadov z isto ceno, n. pr. 4 stoli, porabimo za enovrstne komade samo eno vrsto knjige) in vpišemo v debetni stolpec nabavno vrednost posameznega vpisanega predmeta (ali skupno vrednost enakovrstnih in enakovrednih predmetov). Korektna vrsta vpisanih zneskov mora soglašati s skupnim vpisom v primarnoti.

Odpodaje inventarja, ali odpise za pokvarjene komade, ki smo jih provedli skozi prima-noto, vpisujemo na isti način v inventarno knjigo ter vključujemo nanašajoče se vrednosti soglasno iz vrednostjo knjižbe v prima-noti v kreditni stolpec. Obenem pa moramo odprodani ali odpisani komad pri njegovi prejšnji zabeleži za nabavo rdeče podčrtati, in zaznamovati datum in tekočo številko prodaje ali odpisa, da imamo na ta način radi preglednosti vedno jasno označene one predmete, ki niso več v naši posesti.

Ker pred zaključkom vsakoletne poslovne bilance odpisujemo 10% od nabavne vrednosti inventarja (glej stran 84 in 180), moramo ta odpis izvesti tudi v inventarni knjigi, predno jo zaključimo pred potekom poslovne dobe.

Odpis se mora izvršiti vredno od prvotne nabavne vrednosti, da se na ta način inventar v desetih letih popolnoma amortizira, ne tedaj od vrednosti, ki nam jo zaključek prikazuje. Če smo n. pr. prejšnje leto (ob otvoritveni bilanci) izkazali vrednost inventarja Din 12.500—, kar smo dosegli šele po 10-odstotnem odpisu od cenilne vrednosti, ki je znašala Din 13.888-88, tedaj je znašal 10% odpis Din 1.388-88. Ako smo med letom nabavili še za Din 5.000— novega inventarja, nam izkazuje račun ob zaključku v tem slučaju vrednost $12.500 + 5.000 = 17.000$, in bi znašalo 10% od te vsote Din 1.750—. Ta odpis pa bi bil nepravilen, ker ne predstavlja 10% od nabavne vrednosti ter dobimo pravilno vsoto na ta način, da k lanskoletnemu odpisu v znesku Din 1.388-88 pribijemo vedno še 10% vrednosti v zaključenem letu nabavljenega inventarja. V tem slučaju Din 1.388-88 + 500, tedaj znaša odpis Din 1.888-88 (in ne Din 1.750—, kot bi sodili po stanju vrednosti). V bodočem letu moramo pri odpisu postopati ravno tako, da vzamemo za osnovni odpis zopet zadnji odpis (tedaj Din 1.888-88) in mu prištejemo še 10% od vrednosti v tem letu nabavljenega inventarja ter na ta način dobimo pravilnih 10% za bilančni amortizacijski odpis.

Privilegirana Izvozna družba.

Dne 12. t. m. se je v Beogradu vršil ustanovni občni zbor Privilegirane izvozne družbe, ki je osnovana kot d. d. z akcijskim kapitalom 30 milijonov dinarjev, razdeljenim na 30.000 delnic po Din 1.000—. Za enkrat je določena emisija polovice tega zneska in se bodo delnice glasile na ime ter bodo na razpolago samo našim državljanom in korporacijam.

Poleg trgovinskega in poljedelskega ministrstva sta glavna udeleženca družbe: Glavni zadružni savez in Udruženje izvoznikov. Vlada imenuje v upravni odbor 6 članov, 6 jih določi Glavni zadružni savez, 6 pa Udruženje izvoznikov.

Predsednikom je izvoljen generalni ravnatelj Privilegirane agrarne banke

dr. Gjuričić. — Enega podpredsednika imenuje Glavni zadružni savez, drugega pa Udruženje izvoznikov.

Med člani upravnega odbora, izvoljenimi od Glavnega zadružnega saveza sta tudi dva Slovenca in sicer gg. dr. Vladimir Glaser in Alfonz Besednjak iz Ljubljane. Izvozniki so poleg štirih Beograjčanov določili tudi enega člana iz Zagreba in enega iz Novega Sada.

Od novoustanovljene Privilegirane izvozne družbe pričakujejo tako producenti, zlasti poljedelci, kot izvozniki poživitev zvez z inozemstvom, lažjo in dražjo prodajo in pomeni nova družba korak naprej v boju za pridobitev ugleda našemu izvoznemu blagu potom standardizacije.

Položaj na lesnem tržišču.

Povečana produkcija vseh vrst lesa je že sama po sebi slabo vplivala na naše domače tržišče. K vsemu pa prihaja še Rusija, ki nam dela preglavice zlasti pri mehkem lesu.

Vzrok slabega položaja na našem lesnem tržišču je predvsem ta, da je les na panju veliko predrag vsled nesmielnega tekmovanja posameznih podjetij, zlasti velikih, ki skušajo na ta način ubiti manjše. Cene lesa na panju so ponekod dosegle v zadnjih dveh letih dvojno in celo višjo vrednost, kar pač ne odgovarja današnjemu zniževanju cen žaganega in tesanega lesa.

Tudi napačna manipulacija in konservativnost nekaterih lesnih trgovcev, ki vstrajajo pri starih merah in metodah precej škodi lesni trgovini.

Pri mehkem lesu je pričakovati nazadovanje cen in tudi težje prodaje.

Hrastovina sicer ne dosega lanskega prometa, vendar položaj še vedno ni

slab, ker se za boljši hrast zanima zlasti Francija in Anglija, dočim za slabše vrste najdemo še vedno v Italiji, kuppa in nam ta tudi Rusija ne konkurira.

Bukovina še vedno stoji na mrtvi točki ter spričo ponovnega nazadovanja pezete in njene nestalnosti še vedno ni pričakovati, da bi se razvila trgovina s Španijo.

Drva za kurjavo padajo, ker so stare zaloge neprodane in veliko blaga na ponudbo.

Železniški pragovi vseh vrst so predmet živahne kupčije ter imajo razmeroma dobro ceno.

Oglje istotako lahko najde kupca in je cena povoljna.

Vsled splošne gospodarske krize in z njo vezanega zastanka v gradbeni delavnosti tudi ni pričakovati ugodnega prometa z gradbenim lesom, ki pride za Slovenijo predvsem v pošteve.

Gospodarske beležke.

Pred znižanjem obrestne mere.

Dasiravno pogajanja za znižanje obrestne mere naših denarnih zavodov niso dovedla do nikakega zaključka, se opaža, da so vzlic temu nekateri denarni zavodi šli že nekoliko navzdol. Poučeni krogi trdijo, da zniža novoustanovljena Privilegirana agrarna banka obrestno mero kreditom za 2%.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo se bo vršil dne 25. t. m. v Kočevju ob 9. uri v hotelu »Trst« po običajnem dnevnem redu.

Svobodno sajenje za izvoz tobaka.

Te dni se vrše v Beogradu razgovori med monopolsko upravo in predstavniki našega gospodarstva o možnosti svobodnega gojenja tobaka in proste prodaje za inozemstvo, tako da bi državi ostal pridržan samo notranji tobačni monopol. — Istočasno prihaja iz Beograda vest, da bo letos dovoljen sadilec v Južni Srbiji, Bosni in Hercegovini večji kontingent za nasajevanje kot lansko leto.

Davčne ugodnosti konsumnih zadrug.

Konsumne zadruge uživajo velike davčne olajšave. Ker pa so se množili slučajji, da so nekatere zadruge prekorale svoj delokrog ter poslovale tudi z nečlani, je na pritožbo beograjske trgovske zbornice odredil finančni minister, da morajo finančne oblasti strogo paziti na to, da zadruge poslujejo samo z zadržniki. Ako se dožene, da zadruga posluje tudi z nečlani, izgubi takoj davčne olajšave ter je podvržena družbenemu davku po členih 74 do 88 zakona o neposrednih davkih.

Trošarina na bencin.

S 15. majem se uvaja banovinska trošarina na bencin v znesku Din 1.— od kg. — Trošarino je dolžan plačati vsak, ki prejme bencin bodisi iz rafinerije ali iz inozemstva, tekom 24 ur po prejemu pri pristojni finančni kontroli. Plačani zneski se stekajo v banovinski cestni fond in se cenijo letni dohodki iz banovinske trošarine na okroglo 3 milijone dinarjev.

Za skupne gospodarske zbornice.

Kot smo že poročali v 18. številki je obrtniška anketa v Beogradu dne 28. aprila zavzela nasproti predlogu slovenskih obrtnikov za uvedbo sistema skupnih gospodarskih zbornic odklonilno stališče pod vplivom beograjske obrtne zbornice.

Proti temu sklepu pa vlagajo zaporedoma obrtni odseki sedanjih gospodarskih zbornic proteste, katerim so se pridružili tudi slovenski obrtniki s posebno resolucijo, v kateri naglašajo potrebo sistema skupnih zbornic in zahtevajo uzakonjenje na podlagi že objavljenega stališča slovenskih obrtnikov, ki se tudi krije s težnjami in željami vseh drugih obrtnih korporacij v državi.

Stališče našega obrtništva je podkrepjeno z izjavami novosadske, osješke, zagrebške in velikobečkereške zbornice, zavzemajočih se za resolucijo ljubljanske zbornice. Značilno je tudi, da te zbornice izjavljajo, da njihovi delegati na vsedržavni obrtniški konferenci niso bili pooblaščen za sprejem svoječasno izglasovanega stališča.

Trošarina na alkoholne pijače v Sloveniji.

Statistični podatki pričajo, da so državni dohodki iz trošarine na alkoholne pijače v Sloveniji lansko leto znatno narastli, dasiravno konsum razmeroma ni večji. Tako izkazuje plačana trošarina v milijonih dinarjev l. 1926 27, leta 1927 26, leta 1928 19, lansko leto pa nad 38 milijonov dinarjev.

Dohodek iz trošarine na alkoholne pijače, ki je bila do lanskega leta neizpremenjena, je s svojim stalnim nazadovanjem pričal o vedno manjšem konsumu. Lansko leto pa se je dvignil na tako visoko stopnjo zaradi povišanja tarife.

Mautnerjev tekstilni koncern

v Jugoslaviji se vendarle deloma likvidira, kot pričajo zagrebška in beograjsko poročila ter je za 10 milijonov dinarjev delnic baje že odkupila čehoslovaška skupina, ki je solastnica »Jugočeške« v Kranju.

Pred povišanjem industrijskih carin.

V zvezi s pogajanjem naše države z Avstrijo glede uvedbe avstrijskih agrarno-zaščitnih carin izvemo, da zahteva naša delegacija povišanje naših uvoznih carin na avstrijske industrijske izdelke, zlasti na kovinske izdelke.

Gozdarski svet,

ki je z zakonom predviden kot posvetovalni organ ministra za šume in rupe, bi po najnovšem predlogu sestajal iz 20 članov, od katerih bi imenovalo 4 člane Šumarsko udruženje, 4 lesna industrija in trgovina, 9 predstavnikov gozdnih posestev, 2 gozdarske fakultete in 1 lovska društva.

Konjska slinovka v okolici Subotice.

Že lansko leto je bila Subotica izolirana, ker je tam divjala epidemija kopitarjev in je povzročila mnogo škode, ker se konji niso smeli prodajati. Zdaj je zopet ugotovljena konjska slinovka v vasi Veručiči, vsled česar so podvzete nove izolacijske odredbe.

Novi državni papirji.

Za razlaščenega begovskega posestva v Bosni in Hercegovini izda država nove 6% obveznice, ki so že v tisku ter pridejo že v kratkem času na borzni trg. Obveznice bodo izdane po nom. Din 100— ter računajo z borznim kurzom okoli 75%.

Vlogam na finančna oblastva

morajo po odredbi finančnega ministra prilagati stranke znamke za 7 Din, ker se jim bo rešitev odslej dostavljala priporočeno proti povratnemu receptisu.

Nazadovanje našega vinskega uvoza v Avstrijo.

Po službenih podatkih je bilo lansko leto v Avstrijo uvoženih 406.160 hl vina, od tega 29.371 iz Jugoslavije, dočim je Avstrija uvozila leta 1928 skoraj 470.000 hl in je odpadlo tedaj na Jugoslavijo 47.177 hl. Dočim je naš delež na uvozu vina v Avstrijo znašal leta 1928 10%, se je lansko leto znižal na 7% celokupnega uvoza, kar je tembolj občutno, ker smo lani pridelali razmeroma več kot predlanskem.

Kameni premog v Bosni.

Ob cesti Banjaluka—Jajce so slučajno našli v globini dveh metrov na močno žilo kamenega premoga, izvanredno čistega in izborne kvalitete. — Slučaj je prijavljen direkciji državnih rudniških podjetij v Sarajevu.

Velkopotezno izkoriščanje svinčenih rudnikov na Kosovem polju.

Večerna pošta poroča iz Kosovske Mitrovice, da se velika angleška družba zanima za ondotne svinčene rudnike, katerih kapaciteta bi vrgla dnevno do 200 vagonov rude. Družba je pripravljena zgraditi železniško zvezo od Kosovske Mitrovice do morja v Kotoru, ako bi dobila koncesijo za izkoriščanje rudnika in proge za gotovo vrsto let. Rudniki so bili preje last pok. Nikole Pašića. Železniška zveza s Kotorom bi bila neprecenljivega gospodarskega pomena za Južno Srbijo in Črno goro.

Jubilejni velesejem v Ljubljani

Obeta postati letos še posebno pester, kar pričajo številne tvrdke, ki so prijavile svojo udeležbo, in menda ne bo predmeta iz tu- in inozemstva, ki bi ne bil na razstavišču zastopan. To potrjujejo tudi nove stavbe, ki jih je morala sejmska uprava zgraditi, da zadovolji vse razstavljalce.

Izložba avtomobilov bo obsegala veliko večji prostor kot doslej ter razstavi najrazličnejše avtomobile, motorna kolosa in bicikle vsa svetovna podjetja iz Avstrije, Belgije, Čehoslovaške, Anglije, Francije, Italije, Nemčije in Amerike.

Gospodarska razstava bo tudi razširjena ter bo obsegala vse gospodarske stroje in druge predmete, združena bo tudi s perutninarsko razstavo.

Legitimacije, ki dajejo pravico do večkratnega obiska sejmišča in 50% popust na železnicah stanejo po Din 30 ter se dobe pri vseh večjih denarnih zavodih, tujsko-prometnih in prosvetnih organizacijah, pa tudi pri vseh večjih postajah Dravske banovine.

Napredovanje naše tekstilne industrije.

Statistični podatki o naši tekstilni industriji pričajo o napredku v zadnjih letih. Naša domača tekstilna podjetja so do leta 1923 proizvajala letno okoli 80.000 ton tkanin in pokrivala 34% domače potrebe; v letu 1924 do 1927 se je letna produkcija dvignila na 132.000 ton in pokrivala 46% porabe, leta 1928 se je zopet zvišala produkcija na 167 tisoč ton in je pokrila že 59% lastne porabe ter je lansko leto ponovno narastla na 172.000 ton in pokrila 61%, ali skoraj dve tretjini domače porabe.

Tekom zadnjih desetih let se je produkcija dvignila skoraj za 120%, tedaj več kot podvojila. Letos pa prično z obratovanjem še nova, lani ustanovljena podjetja, kar bo produkcijo zopet pomnožilo.

Konkurzi.

Trtnik Franc, trgovec z mešanim blagom, Gozd št. 4. Prvi zbor upnikov 13. maja ob desetih. Priglasitveni rok do 10. junija. Ugotovitveni narok 26. junija pri Okrajnem sodišču v Kranjski gori.

Jare Anton, posestnik in trgovec z lesom, Male Dule, št. 9. Prvi zbor upnikov 17. maja. Priglasitveni rok do 10. junija. Ugotovitveni narok 24. junija pri Okrajnem sodišču v Višnji gori.

Odprava konkurzov.

Stadler Ivan, trgovec v Šoštanju. — Konkurz odpravljen, ker je vsa masa razdeljena.

Fr. & A. Leben, Škofja Loka. Sklenjena prisilna poravnava.

Likvidacija.

Erwerbs und Wirtschaftsgenossenschaft der vereinigten Schuhmachermeister, r. z. z. o. z. v Mariboru je prešla v likvidacijo ter naj upniki javijo do 1. junija svoje terjatve likvidatorju Ivanu Potočnik, Maribor, Tkalska 11.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Po širnem svetu.

Po pomorski razorožitveni konferenci

kažejo razne države veliko agilnost v — gradbi novih vojnih ladij. — Italija stoji z vzgledom na prvem mestu, pa tudi Amerika ne drži križem rok in je bilo te dni za gradbo novih vojnih ladij dovoljen kredit v znesku skoraj pol milijarde dolarjev.

Tudi razoroževanje na kopnem gre v istem pravcu, kar dokazuje zlasti povišani dobiček in tekom enega leta za 40 odstotkov dvignjeni promet Škodovih tvornic za orožje in nič manj Kruppovih podjetij ter drugih evropskih tovarn orožja.

Blagostanje v Švici.

Švica je menda edina država v Evropi, v kateri je število brezposelnih manjše kot je število prostih mest, dasiravno je bilo v zadnjih sedmih letih izdanih 65.000 dovoljenj za zaposlitev tujcev. Tudi državni proračun izkazuje ob nepovišanih davčninah 80 milijonov frankov prebitka. Dokaz blagostanja je tudi porast hranilnih vlog za 4300 milijonov frankov.

Svojemu blagostanju se ima Švica poleg svojih naravnih bogastev zahvaliti nizki obrestni meri, ki omogoča rentabilnost in konkurenčno zmožnost domačega gospodarstva ter v zvezi s tem nudi zaposlitev in dober zaslužek vsem.

Španija.

Položaj po republikanskih demonstracijah še vedno ni razčiščen. Razširjajo se vesti, da sedanji predsednik vlade, general Berenguer odstopi, ker bi rad nastopal energičneje. Za še nedavno tezo o zopetni vzpostavi diktature ni teren več pripraven; gre samo še za bodočo obliko vladovine in je razpoloženje bolj republikansko kot monarhistično. Nezdravo je naraščanje strank, ki jih je že sedaj okoli 30, in se vse mrzlično pripravljajo na volitve. Notranje zmede so prinesle tudi ponoven padec valute in ni upanja, da bi se peseta pred razčiščenjem ustalila.

Youngovo reparacijsko posojilo

v višini 300 milijonov dolarjev bo emitirano po 91 do 92% ter se bo obrestovalo predvidoma po 5,5% od nominala. Ker je emisijski tečaj 8—9% pod nominalo, bo faktično obrestovanje znašalo okoli 6%.

Društvo narodov

je pričelo dne 12. t. m. v Ženevi svoje 59. redno zasedanje pod predsedstvom našega zunanjega ministra dr. Voje Marinkoviča. Zasedanje je tem važnejše, ker se ima baviti z različnimi nerešenimi vprašanji zadnje razorožitvene konference.

Zakaj Iorsira Rusija izvoz.

Kot smo že omenili, je eden glavnih vzrokov sovjetske trgovinske ekspanzije njena potreba po denarju. V inozemstvu, zlasti v Ameriki zaračunavajo namreč za eskont sovjetskih menic po 30% in še več, kar je znak velikega nezaupanja in ni čuda, da Sovjetom bolj konvenira prodajati izvozno blago za slepo ceno spričo visoke obrestne mere, ne glede na to, da poleg tega nikdo rad ne eskomptira sovjetskih menic.

Nemčija kupuje v Rumuniji.

Da se pospešijo trgovinski razgovori z Rumunijo, je nemška vlada sklenila nakupiti v Rumuniji 100.000 ton koruze in 300.000 ton ovsa, da na ta način odškoduje rumunske poljedelce za izgubo, ki jo bodo kot uvozniki imeli vsled uvedbe agrarno-zasčitnih carin v Nemčiji.

Rumunija dobi svobodno cono v Solunu.

Razgovori med grško in rumunsko vlado glede ustanovitve svobodne cone v Solunu so te dni zaključeni ter dobi Rumunija v Solunu iste koncesije kot jih ima Jugoslavija.

Znižanje žitnih posevkov v Ameriki.

Po uradni statistiki je letos posejano manj zemlje z žitom kot lani ter se ceni, da je obdelana površina za 2 do 3 odstotke manjša.

Nemčija konkurira naši živinoreji.

V izpeljavo agrarnega programa je nemška vlada dovolila premijo za izvoz prašičev po 24 pfenigov od kg žive teže. Ta odredba nam je pretečen teden že znatno škodila na dunajskem živinskem trgu in povzročila padec cen prašičev po približno 30 grošev (Din 2:40) pri kg žive teže. Ker znaša nemška premija na izvoz prašičev skoraj ravno toliko kot prevozní stroški do Dunaja, smemo računati na stalnost te konkurence, ki bo znatno škodila tudi Madžarski in Rumuniji, nič manj pa tudi lastnemu avstrijskemu agrarno-zaščitnemu programu.

Živina na obroke na Madžarskem.

Ker so živalski sejmi na Madžarskem zadnje čase nazadovali, so uvedli že dayno opuščeno prodajo konj in govedi na obroke, kar se je baje zelo obneslo in kupčijo zopet oživel.

Trgovinska pogodba med Čehoslovaško in Rumunijo.

Te dni so pričeli v Bukarešti razgovori za ustvaritev trgovinske pogodbe med Rumunijo in Čehoslovaško. Rumunija zasleduje predvsem pospešitev svojega izvoza kmetijskih pridelkov, kar pa dela čehoslovaški delegaciji preglavice radi nameravane uvedbe agrarno-zaščitnih carin. Po sklepu te trgovinske pogodbe se pričnejo pogajanja za revizijo čehoslovaške trgovinske pogodbe z Madžarsko.

Rusija proizvaja več petroleja.

Statistično poročilo o produkciji petroleja v Rusiji lansko leto izkazuje 7,635.000 ton nafte, ali za 12,5% več kot leta 1928, ko se je produciralo samo 6,350.000 ton. Povečana produkcija je tudi eden vzrokov povišanja izvoza petroleja.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaj Prosti tečaj

	Din	Din
1 angleški funt	274.80	275.20
1 ameriški dolar	56.50	56.54
1 avstrijski šiling	8.—	7.97
1 belga	7.90	7.89
1 bolgarski lev	—409	—41
1 čehoslovaška krona	1.67	1.68
1 francoski frank	2.216	2.22
1 grška drahma	—733	—73
1 hol. goldinar	22.75	22.75
1 italijanska lira	2.963	2.97
1 kanadski dolar	56.20	56.30
1 madžarski pengő	9.90	9.89
1 nemška marka	13.50	13.50
1 poljski zlot	6.35	6.35
1 rumunski lej	—3365	—34
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	7.06	6.98
1 turška lira zlata	247.—	247.—
1 turški pijaster	—2685	—27
1 zlati frank	10.959	10.96

Španska peseta, ki je pretečeni teden močno zdrknila navzdol, sedaj stoji na isti višini, vendar pa kaže še vedno tendenco k padanju.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Voja škoda promptno 426.50—427.50, za junij 427—429, 7% Blairovo posojilo 84.50—85, 8% Blairovo posojilo 97 do 97.50, investicijsko posojilo, 87.50 do 88— agrarne obveznice 54.50, tobačne srečke 45— ponudba.

Stanje neizpremenjeno. Tendenca čvrsta.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvaška štedionica 900—910, Kreditni zavod 170, Združene papirnice Vevče 130, Ruše 260 do 270, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8550—8655, Trboveljska premogokopna 439—441, Union 196—197.

Delnice Trboveljske, ki so v zadnjem poročilu navedene za Din 35.— višje, nišo nazadovale, marveč je sdanje notiranje izkazano po odbitku kupona Din 35.—. Tudi drugi privatni papirji so stalni.

Ne pozabite poravnati naročnino!

Tržna poročila.

Cene živine v Zagrebu.

Zdnji živinski sejem v Zagrebu, na katerega je bilo pripeljanih okoli 2500 komadov ni bil tako živahen, ker je inozemstvo kupovalo malo. Nekaj vagonov goveje živine je bilo kupljenih za Italijo, sicer pa se je kupovalo samo za tuzemstvo, zlasti za Slovenijo, posebno prašiči za rejo.

Cene so približno iste kot pred tremi tedni, le živa teleta so šla navzdol za 1 do 150 pri kg.

Goveja živina za kg žive teže: biki Din 7—7.75; krave mlekarice 7—9.50, za meso 5—6.50; junice za rejo 8.50 do 10, za meso 7—9, junci I. vrste 7.75 do 10, II. vrste 7—9, voli I. vrste 10 do 10.75, II. vrste 7—9, bosanski II. vrste 5.50—6; teleta živa 12—15, zaklana 16 do 19 Din.

Konji težki, tovorni par Din 12.000 do 13.000; lahki, vozni par Din 8.000 do 11.500, kmečki par Din 9.000 do 10 tisoč, jahalni konji komad Din 3.000—do 4.000, žrebeta do 1 leta Din 1.500 do 2.000 komad, nad 1 leto Din 2.000 do 3.000 komad, konji za meso po Din 1—1.50 za kg.

Svinje domače, pitane Din 13—13.50 za kg, sremske, zaklane Din 18—19 za kg, svinje do enega leta Din 11—12.50, nad eno leto Din 11.75—14, pujski (odrojki) Din 120—350 za komad.

Cene poljskih pridelkov v Zagrebu.

Krompir Din —50—1— za kg, detelja-suha Din 75—115 za 100 kg, seno Din 75—95, otava Din 75—100, slama Din 50—70 za 100 kg, drva za kurjavo Din 400—450 za seženj. V splošnem so se cene poljskim pridelkom in drvom spričo nastajajočega poletja znižale.

Vinske cene v Srednji Evropi.

Zaradi dobre letine in zmanjšanega konsuma so cene vinu na debelo v vseh državah Srednje Evrope izredno nizke ter stane vino pri vinogradniku v Španiji Din 1.50 do 1.60, v Jugoslaviji Din 1.50 do 2.20, na Ogrskem 1.80 do 1.95, v Franciji 1.80 do 2.20, na Grškem 1.90 do 2, v Nemčiji 6.80 do 7 in v Avstriji Din 7.50 do 8.

Baker zopet pade!

Mednarodni bakreni kartel je te dni cene bakru zopet znižal za 7 odstotkov.

Cene žitu zopet padle.

Na zadnjem tedenskem sejmu v Vin-kovcih so cene žitu zlasti radi rumun-ske konkurence nazadovale za približno Din 5 pri 100 kg ter so se sklepale kupčije za pšenico po 160 do 165 Din, koruzo 85 do 97.50, oves po 120 in ječ-men po Din 95 do 100.

Znižanje cen bakrenih in medenastih izdelkov v Nemčiji.

Vsled mednarodne pocenitve bakra in medi so 9. t. m. v Nemčiji znižali cene bakrenim in medenim izdelkom in sicer za bakrene žice in palice na 147.25 mark, za bakreno pločevino na 181 mark, bakrene cevi na 187.25 mark in za bakreno posodo na 223 mark za 100 kg. Medeni žici pa je določena ce-na na 150 mark, palicam na 126 mark in medenim cevem na 169 mark za 100 kilogramov.

Merino volna dražja.

Medtem ko gre cena slabejšim vrstam volne še vedno lahno navzdol, je fina avstrijska merina-volna te dni porasla za 5 odstotkov.

Žito.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 252.50—255.

Bačka pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 237.50—240.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska voznina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 197.50.

Pšenična moka: 0/G, franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga, Din 400—405.

Koruzna popolnoma suha: promptna doba-va, plačilo v 30 dneh, Din 135—137.50.

Koruzna popolnoma suha: dobava meseca maja, plačilo v 30 dneh, Din 140—142.50.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg, Din 167.50 do 170.

Ječmen bački ozimni: 62/63 kg, Din 162.50 do 165.

Oves bački: navadna voznina, Din 180 do 185.

Lesni trg.

Kartel za drva.

Jugoslovenske lesne družbe: Našice, Drach, Gutman, Slavonija, Traverz in še nekatera druga večja podjetja delajo na ustanovitvi jugoslovenskega kartela za gorivo. Pogovori se razvijajo ugodno ter prevladuje mnenje, da se kartelu pridružijo tudi druga podjetja.

Dobava.

250 m³ mehkega jamskega lesa nabavi do 22. t. m. Direkcija državnega rudnika v Velenju, kamor naj se blago ponudi. Pogoji pri Zbornici TOI v Ljubljani.

Argentina, kupec za naš les.

Medtem ko nam Argentina pri žitu dela občutno konkurenco, jo smemo prištevati k našim dobrim odjemalcem za les. Statistični podatki pričajo, da smo lansko leto izvozili v Argentinijo za skoraj 63 milijonov dinarjev lesa. Argentina rabi lepo obdelan, prvovrsten beli les. Začasno sicer lesna trgovina zaradi velikih argentinskih zalog počiva, vendar je upati, da pride po par mesecih zopet do sklepov, dasiravno je

Napredovanje ruskega lesnega izvoza.

Kako napreduje ruski lesni izvoz, nam dokazujejo sledeči podatki o izvozu: leta 1926—27 1.275.000 ton, leta 1927—28 1.590.000 ton, leta 1928—29 2.670.000 ton.

Letošnje prvo četrtletje pa kaže še vedno porast izvoza.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Promet se še vedno ni razživel.

Cene so tekom meseca skoraj pri vseh vrstah nekoliko nazadovale ter se gibajo franko vagon, nakladalna postaja v sledečih mejah:

Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte Din 200—220, brzojavni drogovi 240—250, bordonalji merkantilni 320—340, tramji merkantilni 275—300, škorete, konične, od 16 cm naprej 600—630, škorete, paralelne, od 16 cm naprej 650—670, škorete, podmerne, do 15 cm 500—520, deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 480—540, deske-plohi, par., od 16 cm naprej Din 500—570.

Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni Din 450—500, deske-plohi, naravni, ostror-

robi 650—700, deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 660—700, deske-plohi, parjeni, ostrorobi 800—1000, testoni 430—450, tavolete Din 900—1000.

Hrast: hlodi I., II. Din 400—450, bordonalji 1300—1400, deske-plohi, neobrobjeni boules 1250—1350, deske-plohi, neobrobjeni merkantilni Din 900—1000, deske-plohi, ostrorobi (podnice) 1250—1350, frizi Din 1000—1250.

Drva: bukova, suha Din 16—18, hrastova, suha 14—16.

Železniški pragovi: 2:60 m, 14 × 24, hrastovi Din 53—56.

Oglje: bukovo za 100 kg Din 78—83.

Povprašuje se po sledečem blagu:

1 vagon neobrobjene, parjene bukovine, debeline: 27, 40, 50, 60, 80, 100, 120 mm, od 3 m naprej, s 15% od 2 do 2:90 m dolžine. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Jelovi rezani morali, ostrorobo in paralelno obrobjeni, z lepo pričeljenimi glavami, I., II., III., a posebno IV. vrsta. Najnižja cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče z navedbo dobavnega roka in kvantuma. V slučaju, da se ne more dobaviti celega kvantuma, naj se ponudi delno množino.

Dolžina 4 m, proporcionalno, kakor sledi:

Debelina:	komadi:	ca. m ³
48 × 48 mm	10.000	92.000
48 × 75 mm	40.000	576.000
48 × 96 mm	3.000	43.000
75 × 75 mm	12.000	270.000
75 × 96 mm	12.000	340.000
96 × 125 mm	800	38.000
96 × 60 mm	8.000	211.000
150 × 150 mm	200	18.000
	86.000	1.588.000

Borovi drogovi: ca. 600 m³ v dolžinah od 7 do 9 m, od 20 do 22 cm premera. Cena franko vagon meja Postojna.

Smrekovi remeljni: 500 komadov 5 m dolžine, 7 × 9 cm širine; 500 komadov 6:50 m dolžine, 4 × 5 cm širine; 2200 komadov 6 m dolžine, 4 × 5 cm širine; 4300 komadov 3 m dolžine, 4 × 5 cm širine; 60.000 komadov 1:58 m dolžine, 4 × 5 cm širine; blago mora biti dobre kvalitete, izvzete so debele grče, na živ rob rezano, z navedbo cene franko vagon meja Postojna.

Lepe bele jesenove hlode, od 30 cm srednjega premera naprej, v dolžinah od 2:10 do 2:60 m in od 4 m dolžine naprej. Dobava do 15. maja 1930. Cena franko vagon meja Postojna.

Oglasi v »Malem trgovcu« se najboljše rentirajo, ker ima med vsemi ti-soči naročnikov edino le resne kupce!

Novi konkurzni in poravnalni zakon.

(Nadahevanje.)

Konkurzna masa,

v kolikor ostane po poplačilu prvenstvenih dolgov, se deli v:

prvi razred, iz katerega se krijejo:
1. stroški pogreba, ako je prezadolženec umrl pred uvedbo konkurza;
2. plače uslužbencem, zaslužek agentov in slične terjatve, v kolikor so bile pridobljene v enem letu pred uvedbo konkurza ali pred smrtjo prezadolženca in spadajo samo do vrednosti 20.000 dinarjev v prvi razred in 3. terjatve zdravnikov, lekarnarjev, babic in bolničarjev za prezadolženca, svojce in gospodinjstvo.

V drugi razred spadajo: 1. vse davščine zadnjih treh let in zavarovalne pristojbine za uslužbence; 2. pri denarnih zavodih vloge do 10.000 Din za poedinega vlagatelja (ako ima več vlog, samo enkrat!), in 3. povračilo škode, ki jo je prezadolženec napravil kot upravitelj-varuh ali oče) svojim varovancem, ako se je zahtevek za povračilo predložil sodišču najkasneje v dveh letih potem, ko je uprava prezadolženca prestala.

Ne poplačajo pa se iz konkurzne mase terjatve, obresti terjatev in stroški upnikov po uvedbi konkurznega postopanja, prezadolženčeve denarne kazni, darila, če tudi se opirajo na zapuščinsko volilo in zahtevki na vzdrževalnino, ki bi jo moral prezadolženec izplačevati po uvedbi konkurza.

Inozemski upniki so nasproti konkurzni masi deležni istih pravic kot naši državljani, ako dejansko velja vzajemnost.

Kot konkurzna sodišča so pristojna ona trgovska sodišča, oziroma senati okrožnih sodišč, v katerih okolišu je je sedež podjetja, odnosno trgovčeve bivališče z izjemo za rudarske združbe, kjer se zamore podsojnost prenesti na ono sodišče, ki je pristojno za rudarske zadeve.

Konkurzno postopanje obsega vso prezadolženčeve premoženje in nepremično imovino v tuzemstvu, pa tudi v inozemstvu, v kolikor je to v skla-

du z mednarodnimi pogodbami ter mora naše konkurzno sodišče zaprositi inozemsko oblast, naj mu izroči to imovino. Nasprotno pa je istim obvezam podvržena v naši državi se nahajajoča imovina onih oseb, nad katerih imetjem so inozemska sodišča otvorila konkurz, ako obstoji vzajemnost.

Za uvedbo konkurznega postopanja je potrebna ugotovitev, da je postal prezadolženec plačila nezmožen.

Nad zapuščinami se odvarja konkurz, ako so dolgovi večji kot vrednost zapuščine.

Upniki, ali posamezen upnik, ki vloži predlog za otvoritev konkurznega postopanja, mora dokazati svojo terjatev, kakor tudi prezadolženčovo plačilanezmožnost.

Ako je prezadolženec pobegnil, mu mora sodišče (po možnosti izmed bližnjih sorodnikov) postaviti skrbnika, kateri predloži sodišču izkaz o stanju njegovega premoženja tekom osemih dni. Če je predlog upnika vsled neutemeljenosti zavrnjen, nosi on sam vse stroške in je dolžan plačati tudi skrbnikovo nagrado.

Pri konkurzih nad trgovskimi javnimi in komanditnimi družbami se zamore uvesti konkurz nad zasebno imovino jamčevalnih družbenikov šele na podlagi posebnega predloga.

Niti upnik, niti dolжник ne moreta odstopiti od konkurznega predloga, čim je uvedba razglašena na sodni deski.

Ako izgleda, da ni kritja za stroške konkurznega postopanja, sme sodišče naložiti predlagatelju, da založi predajem za te stroške, ali pa predlog zavrniti in to zavrnitev uvedbe konkurznega postopanja iz razloga zaradi pomanjkanja imovine za kritje stroškov uradno razglasiti.

Dolжник je zavezan na predlog upnikov položiti razodetno prisego. Ako se po položeni prisegi izkaže, da obstoji imovina za kritje stroškov, mora sodišče uvesti konkurzno postopanje.

(Dalje prih.)

Schichtov RADION pere sam!

*Razkuži otroče
in bolniško perilo.*

Praktični nasveti.

Uničevanje sadnih škodljivcev.

Na spomlad je najboljši čas za uničevanje raznih sadnih škodljivcev, zlasti jabolčnih in drugih zavijačev, ki se zapredejo v skupnih gnezdih okoli posameznih listov in potem te zapredke razširijo še na druge liste.

Najboljše sredstvo je pravilno škropljenje s tobačnim izvlečkom, ki ga pripravimo na ta način, da raztopimo najprej na 100 l vode 1-5 kg mila. Ko je milo raztopljeno in smo dobili belo-prozorno tekočino, dodamo 3 kg tobačnega ekstrakta in dobro premešamo, da zadobi raztopnina temnorjavo barvo z ostrim tobačnim duhom. Tako pripravljeno raztopnino moramo posebno močno brizgati zlasti na zapredke, da prodre v notranjost gnezda. S tem pa ne uničimo samo vidnih škodljivcev, marveč tudi nebroj manjših, komaj vidnih škodljivih mušic in uši ter drugega mrčesa in njihovega zarodka.

Barvanje cvetlic.

Poljubno barvo damo cvetlicam, ako jih denemo v vazo ter smo v vodi raztopili nekaj anilinske barve. Cvetlice vsrkavajo vodo in zadobe že po eni uri zaželeno barvo. Najprej se pobarvajo debelejša vlakna in postane cvetlica lepo pisana. Ko smo dosegli zaželeno

barvo, moramo cvetlice preložiti v čisto vodo, da ne uvenejo prehitro. — Najlepše pobarvamo svetlobarvno in belo cvetje.

Isti uspeh dosežemo pri nekaterih rastočih cvetlicah (zlasti v lončkih), ako jih stalno zalivamo z anilinsko vodo. Ko smo dosegli željeno barvo, moramo zalivati zopet z navadno vodo, ker preveč anilina škoduje.

Zlati firnež.

Zlatu podoben lak si pripraviš z zmesjo iz 10 gramov žafrana, 10 gramov vinskega kamna in 15 gramov lanenega olja ter dodaš pol grama kurkume in to zmes vkuhaš v nekovinasti posodi.

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v

Grosupliem.

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, «Pri škofu», Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukneno in vse v to stroko spadajoče blago, nanašanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdka drži na zalogi samo blago iz priznane najboljše svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdka

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred škofijo

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri tvrdkah, ki z oglaš podpirajo vaš tisk!

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

TOVARNA KOS KAREL GLOBOČNIK TRŽIČ

izdeluje iz najboljšega švedskega jekla ZAJAMCENO pristne KOSE, naravno sive, znamke »ČUDO«, »BLISK« v vseh poljubnih oblikah, kakor tudi SRPE, SLAMOREZNE KLINJE, LOPATE iz finega jekla. Na zalogi ima tudi BRUSNE KAMNE svetovno znanih znamk »Bergano«, »Carborundum« tirolske itd.

Za vsa pojasnila se obračati na zastopnika:

ALOJZIJ HOČEVAR

LJUBLJANA 7, MEDVEDOVA STEV. 28.

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRAŽENE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

**X. jubilejni
mednarodni
velesejem
v Ljubljani**

29. V. do 9. VI. 1930

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju: Račune, pisemske papirje, memorandume, cenike, naročilnice v blokkih, kuverte, etikete ter sploh vse komercialne tiskovine Vam dobavi hitro in lično izdelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana

Oregorčičeva ulica 23 - Telefon 2552

Za večja naročila zahtevajte proračune!

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.